

Danske Deltidslandmænd

Elementer i en politik for landdistrikterne

af

Danske Deltidslandmænd

Danske Deltidslandmænd bakker op om de holdninger, som Landbrug & Fødevarer giver udtryk for i sit udspil om Udkantsdanmark, men udvalget har samtidigt fundet det hensigtsmæssigt i det efterfølgende at udpege de områder, som man i særlig grad lægger vægt på fra Danske Deltidslandmænds side.

Bedre vilkår for produktion

Det er en grundlæggende forudsætning for at kunne bevare og udvikle livet i landdistrikterne, at vi styrker den eksisterende erhvervsudvikling i områderne. Det skal ske ved at gøre det lettere at udvikle og udvide landbruget og det øvrige private erhverv, som er de bærende kræfter. Det er vigtigt, at der ikke lægges for mange bureaukratiske hindringer i vejen for denne udvikling.

Rammevilkårene for landbruget skal fastlægges på en måde, så erhvervets konkurrencevilkår tilgodeses såvel nationalt som internationalt.

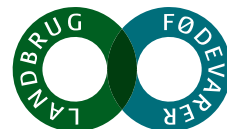
Lettere adgang til kapital

Det er svært for mange mindre landbrug og virksomheder at låne penge til at udvide eller udvikle bedrifterne i de tyndt befolkede egne af landet. Det er ikke mindst et problem som følge af den finansielle krise og deraf følgende økonomiske afmatning.

For at komme ud af denne kreditlemme er der behov for at se på mulighederne for at opnå lettere adgang til lånekapital. Dette kan ske via en form for sikkerhed fra Staten eller fondes side, således at det bliver lettere for banker og realkreditinstitutter at give lån til at etablere og udvide deltidsbedrifter og mindre virksomheder i de berørte områder.

Bedre muligheder for turisme, butikker og mindre erhvervsvirksomheder

Der er behov for en mere fleksibel anvendelse af planloven i forbindelse med etablering og udvidelser af butikker og serviceerhverv i yderområderne. Der skal endvidere skabes bedre muligheder for at udbygge erhvervsvirksomheder, som har behov for udvidelser ud over de eksisterende bygninger.

Danske Deltidslandmænd mener, at der er behov for lempelser i planloven for flere af kommunerne i landdistrikterne end dem, som er omfattet af Regeringens oplæg: **Danmark i balance i en global verden.**

Regeringens forslag om videre rammer for etablering af ferieboliger i overflødiggjorte landbrugsbygninger er positivt, men der er behov for, at der gøres noget mere på en række områder.

Der skal være gode vilkår for at udvikle fx gårdbutikker og nicheproduktioner af højværdiprodukter i synergi med øgede muligheder for turisme og naturoplevelser.

Gør det mere attraktivt at bo på landet

For at styrke bosætningen og tiltrække arbejdskraft til yderområderne er det nødvendigt at sørge for en udbygning af højhastighedsbånd, så der er adgang her til i alle dele af landet.

I nogle områder står en del gamle udtjente bygninger, som aldrig vil blive brugt mere. Bygningerne skæmmer landskabet og gør området mindre tiltrækkende at etablere sig i for tilflyttere. Det vil derfor være positivt, hvis tilskyndelsen til at fjerne sådanne bygninger forøges. Danske Deltidslandmænd ønsker, at der skal være fradrag for de faktiske udgifter til nedrivning, uanset at bygningen er afskrevet.

Styrk naturplejen

Det er vigtigt, at landbrugets produktionsmetoder ikke ødelægger miljøet og naturen for kommende generationer. De nødvendige begrænsninger i produktionsforholdene skal dog være fagligt dokumenterede og underbyggede med hensyn til den tilsigtede effekt for omgivelserne samtidigt med, at konsekvenserne for erhvervets udviklingsmuligheder klart skal fremgå.

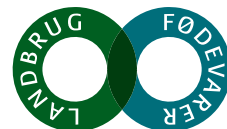
Danske Deltidslandmænd ønsker at fremme landmændenes deltagelse i naturpleje og forvaltningen af naturen. Flere naturskønne omgivelser og græssende dyr vil gøre det mere spændende for beboere og turister at færdes på landet samtidigt med, at det er med til at opfylde samfundets ønsker om mere natur og øget biodiversitet.

Naturplejen og forvaltningen af naturen skal derfor udvikles til en egentlig driftsgren, som gør det økonomisk attraktivt for landmændene at deltage i disse aktiviteter.

De basale servicefunktioner skal bevares og udvikles

Forskellige offentlige instanser er involveret i aktiviteterne på landet. Danske Deltidslandmænd finder, at der er behov for en mere koordineret fælles indsats, for at det skal lykkes at sætte effektivt ind i forhold til at gøre det attraktivt at bo på landet. Det er efter vores opfattelse nødvendigt at betragte aktiviteterne samlet på både lokal, regions- og landsplan.

I dag sker det alt for ofte, at politikerne handler indenfor hvert sit afgrænsede område uden at have blik for, at indgrebene har konsekvenser, som er en del af hel-

heden. Fx kan det måske ud fra en snæver skolepolitisk eller økonomisk betragtning være en fornuftig løsning at lukke en mindre skole i et lidt tyndt befolket område. Imidlertid kan skolelukningen føre til, at det bliver mindre attraktivt at bo i området, og det vil overordnet føre til en forarmning af stedet.

Det skal være attraktivt for folk at bo på landet, selvom de arbejder i byen. For at det kan være tilfældet, må der ikke være for langt til de basale servicefunktioner som dagpleje og skole, ligesom det også skal være overskueligt at nå frem til et hospital. Reduktion af kørselsfradrag og nedlæggelse af de mindre skoler gør det mindre attraktivt at bo på landet. Det er særlig vigtigt, at der er skoler for de mindre klasser til rådighed i nærheden af bopælen.

For at bevare nogle basale servicefunktioner på landet kan det i nogle tilfælde være nyttigt at kombinere flere instanser i samme institution eller i et samarbejde under samme tag. Et forslag kunne være etableringen af omsorgs- og uddannelsescentre med børnehave, fritidshjem og skolefaciliteter for de mindre børn i områder, hvor skolerne er truet af lukning. Jo flere af det offentliges basale serviceaktiviteter, som forsvinder, jo mindre attraktivt bliver det at flytte på landet.

Ud over at det offentliges aktiviteter i forhold til landdistrikterne skal koordineres, vil det også være nyttigt, hvis der sker en koordinering i forhold til de mere private udspil, som etableres i disse år.

Anbefalinger

Helt konkret ønsker Danske Deltidslandmænd:

- Rammevilkårene for landbruget og de mindre erhvervsdrivende på landet skal sikres.
- Bedre muligheder for risikovillig kapital i landdistrikterne.
- Naturpleje, bl.a. med husdyr skal gøres økonomisk attraktivt for landmænd.
- Naturen og miljøet skal sikres samtidig med, at landbruget får tid og mulighed for omstilling og fortsatte udviklingsmuligheder.
- Planloven skal lempes, så der bliver bedre muligheder for udvikling af mindre bedrifter/virksomheder på landet.
- Fradrag for faktiske udgifter til nedrivning af gamle bygninger.
- Højhastighedsbredbånd til alle dele af landet.
- Offentlige basale serviceaktiviteter på landet skal bevares.
- Etablering af omsorgs- og uddannelsescentre med børnehave, fritidshjem og skolefaciliteter for de mindre børn i områder, hvor skolerne er truet af lukning.
- Kørselsfradraget skal bevares i fuld udstrækning for at fastholde bosætningen på landet.
- Det offentlige tilskud til privatskoler skal bevares i fuldt omfang.
- LAG-midlerne skal bruges på en måde, så der først og fremmest bevares og udvikles arbejdspladser på landet.